

SA ROSL MILJ O HÄLSOSK SRMH
Bitr. miljö och hälsoskyddschef
Simon Bergroth

KOMMUNSTYRELSEN
2022-11-14

Revidering av taxor inom alkohol-, tobaks- och receptfria läkemedelsområdet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta *Taxa inom alkohol- tobaks- och receptfria läkemedelsområdet* daterad den 4 oktober 2022
2. Kommunfullmäktige beslutar att *Taxa inom alkohol-, tobaks- och receptfria läkemedelsområdet* ska gälla från den 1 januari 2023
3. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa *Taxa inom alkohol-, tobaks- och receptfria läkemedelsområdet* ska ersätta tidigare *Taxa för prövning och tillsyn av serveringstillstånd enligt alkohollagen*, beslutad av kommunfullmäktige den 2 oktober 2017, § 90, *Taxa för tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter*, beslutad av kommunfullmäktige den 17 juni 2019, § 82, *Taxa för tillsyn av försäljning och servering av folköl*, beslutad av kommunfullmäktige den 21 maj 2018, § 58 samt *Taxa för kontroll av handel med vissa receptfria läkemedel*, beslutad av kommunfullmäktige den 21 maj 2018, § 58

Sammanfattning

Riksdagen har beslutat om en ny lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Kommunerna ansvarar för tillsyn på försäljningsställen enligt den nya lagen. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd (SRMH) ansvarar i Täby för de uppgifter som ålagts kommunerna. För tillsynen har kommunen rätt att ta ut en tillsynsavgift.

För att göra det enklare och tydligare för företagen föreslås att nuvarande taxor meddelade med stöd av alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter,

lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt taxan för den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter slås ihop till en och samma taxa.

Föreslagen taxa innebär att SRMH fortsättningsvis finansierar all handläggning inom de aktuella lagstiftningsområdena med avgifter. Förslaget förändrar inte avgiftsuttaget av de företagare som omfattas av nämndens tillsyn.

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 19 oktober 2022.

Ärendet

Riksdagen har beslutat om en ny lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Lagen innehåller bestämmelser om produktanmälan, produktkrav, försäljning och marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd (SRMH) ansvarar i Täby kommun och Vaxholms stad för de uppdrag som ålagts kommunerna i den nya lagen.

Utöver uppdraget som ansvarig myndighet i Täby och Vaxholm samverkar SRMH sedan tidigare med socialnämnderna i Norrtälje och Vallentuna samt med miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Lidingö stad inom de områden som taxeförslaget avser.

Syftet med lagen är att begränsa de hälsorisker som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Kommunerna ansvarar för tillsyn på försäljningsställen enligt den nya lagen. För tillsynen har kommunen rätt att ta ut en tillsynsavgift.

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd tillämpar idag fyra separata taxor inom alkohol- och tobaksområdet samt vid tillsyn av receptfria läkemedel. Detta upplägg kan motiveras med att varje lagstiftningsområde har en egen taxa. För de företag som debiteras provnings- och tillsynsavgifter innebär upplägget dock en otydlighet. Flera av företagarna tillhandahåller produkter som omfattas av två eller fler lagstiftningsområden och därmed lika många taxor.

Handel med tobaksfria nikotinprodukter är anmälningspliktigt enligt den nya lagen. Majoriteten av de som efter att lagen trädde i kraft anmält försäljning säljer även tobak och receptfria läkemedel. Det innebär att verksamheterna som anmält försäljning, utöver ett nytt regelverk, kommer behöva inhämta kunskap om ytterligare en ny taxa.

För att göra det enklare och tydligare för företagen föreslås därför en taxa som gäller för alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och för den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

Taxemodell och storlek på avgifter

Till skillnad från miljöbalks- och livsmedelsområdet har Sveriges kommuner och regioner (SKR) inte tagit fram förslag på taxor för kommuner att anta.

Avgiftsnivåer och modell för debitering skiljer därför mellan kommunerna i länet.

Föreslagen taxa bygger på fasta schablonavgifter. Avgiftsbeloppen har beräknats utifrån de kostnader SRMH i snitt har i respektive ärendetyp. Modellen är för närvarande vanligt förekommande bland kommuner i Stockholms län. Det finns dock skillnader mellan olika kommuner. Skillnaderna beror på variationer i ärendevolymer mellan kommunerna, olika beräkningsgrunder och mål för självfinansieringsgrad samt hur kommunen valt att organisera myndighetsutövningen.

Jämförelse mellan föreslagen taxa och närliggande kommuners gällande taxor framgår av tabell 1 och 2. SRMH har lämnat ett likalydande förslag på taxa i Vaxholm, Vallentuna, Norrtälje och Lidingö. Tillsyns- och prövningsavgifterna kommer, under förutsättning att taxan antas i respektive kommunfullmäktige, att vara samma i de kommunerna.

SRMH uppnår med nuvarande taxor full avgiftsfinansiering inom de områden som taxeförslaget gäller. Den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter innebär ett förhöjt resursbehov på ca en halv årsarbetskraft. Kostnaderna för det högre behovet kommer täckas med de ökade taxeintäkter som den nya taxan medför.

Ärendetyp	Taxeförslag	Nacka	Österåker	Solna
Stadigvarande serveringstillstånd	13 000 kr	12 264 kr	16 140 kr	9 902 kr
Anmälan om bolagsändring (alkohol)	11 000 kr	10 220 kr	9 180 kr	5 410 kr
Tobakstillstånd	8 750 kr	8 843 kr	10 840 kr	5 941 kr

Tabell 1. Jämförelse av prövningsavgifter mellan föreslagen taxa och gällande taxor i Nacka, Österåker och Solna.

Tillsynsavgifterna för innehavare av serveringstillstånd består av två delar. Den ena delen är en fast del vars storlek beror på typ av servering. Den andra delen är rörlig och beroende av företagets omsättning från föregående års alkohol-försäljning. Samtliga tillsynsavgifter debiteras årligen.

Övriga tillsynsavgifter är fasta belopp som är beroende av typ av servering eller försäljning.

Typ av servering/försäljning	Taxeförslag	Nacka	Österåker	Solna
Alkoholservering till kl. 01.00, årlig omsättning 250 tkr	7 000 kr	10 731 kr	13 060 kr	5 755 kr
Försäljning av tobak	6 250 kr	2 081 kr	5 420 kr	1 038 kr
Försäljning av tobak, e-cigarett receptfria läkemedel	8 750 kr	3 330 kr	8 130 kr	2 338 kr
Servering av folköl	3 125 kr	2 081 kr	2 710 kr	1 869 kr

Tabell 2. Jämförelse av årliga tillsynsavgifter mellan föreslagen taxa och gällande taxor i Nacka, Österåker och Solna för olika typer av försäljning/servering.

Ekonomiska överväganden

Förslaget innebär inga förändringar i debiteringsmodell eller avgifter jämfört med de gällande taxorna. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd kommer med föreslagen taxa att erhålla samma kostnadstäckning.

Det uppdrag som ålagts kommuner i den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter är likvärdigt uppdraget gällande anmälningspliktig försäljning av elektroniska cigaretter. De tillsynsavgifter som tas ut med anledning av den nya lagen följer samma modell som i gällande taxa enligt lagen om tobak och liknande produkter.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Ann-Charlotte Mann
Chef Verksamhetsstöd och utveckling

Bilagor

1. *Taxa inom alkohol-, tobaks- och receptfria läkemedelsområdet*, daterad den 4 oktober 2022
2. Tjänsteutlåtande från Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd, daterat den 13 oktober 2022.
3. Protokoll från Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd, daterat den 17 oktober 2022.

Expedieras

Biträdande miljö- och hälsoskyddschef Simon Bergroth

SRMH